

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/સેકન્ડ અપીલ નં. ૨૩૭/૨૦૨૫

વિથ

સિવિલ એપ્લિકેશન (સ્ટે માટે) નં. ૧/૨૦૨૫

ઈન આર/સેકન્ડ અપીલ નં. ૨૩૭/૨૦૨૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંજીવ જે. ઠાકર

સહી/—

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના

=====

રાજેન્દ્રકુમાર રામરતન અરોરા અને અન્ય

વિરુદ્ધ

સાંકળચંદ જેચંદભાઈ પટેલ અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧, ૨ તરફથી શ્રી હસમુખ સી. પટેલ (૧૦૪૦)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફે જેનિલ એમ. શાહ (૭૮૪૦)

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંજીવ જે. ઠાકર

તારીખ: ૨૫/૦૮/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. રેગ્યુલર સિવિલ અપીલ નં. ૨૧/૨૦૨૩ માં ૩જા એડિશનલ ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ, ગાંધીનગર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૯.૦૪.૨૦૨૫ ના ચુકાદા અને હુકમનામાને પડકારતાં કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (ટૂંકમાં "ધી કોડ") ની કલમ ૧૦૦ હેઠળ હાલની સેકન્ડ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી છે, કે જેના દ્વારા સદર અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી છે.
૨. સંક્ષિપ્તતા અને સરળતા ખાતર, પક્ષકારોને અપીલમાં તેમના દરજ્જા મુજબ ઉદ્દેખિત કરવામાં આવ્યા છે.
૩. હાલની અપીલમાં ઉદ્ભવતી સંક્ષિપ્ત હકીકતો એવી છે કે સબ-ડિસ્ટ્રિક્ટ ગાંધીનગર, તાલુકો-ગાંધીનગર, મોજે ગામ ભાટ ખાતે આવેલી, રેવન્યુ સર્વે નં. ૭૩/૧ + ૭૩/૨ ધરાવતી અને ૮,૧૯૫ ચોરસ મીટર ક્ષેત્રફળવાળી મિલકતના સંબંધમાં તારીખ ૨૧.૦૪.૧૯૯૫ ના કરારના વિશિષ્ટ પાલન માટે સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા સામાવાળા નં. ૨ અને ૩ સામે સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને સદર દાવામાં, આંક ૧૩ થી સમાધાન પુરસિસ ફાઇલ કરવામાં આવી હતી અને તારીખ ૦૯.૦૯.૨૦૧૭ ના રોજ, સંમતિની શરતોને ધ્યાને રાખીને લોક અદાલતમાં સદર દાવાનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો હતો અને તે મુજબનું સંમતિ હુકમનામું અદાલત દ્વારા દોરવામાં આવ્યું છે.

૪. પ્રથમ અપીલ અદાલત સમક્ષના અપીલકર્તા સદર દાવામાં પક્ષકાર ન હતા અને અપીલકર્તાનો એવો કેસ હતો કે સામાવાળા નં. ૨ અને ૩ દ્વારા અપીલકર્તાની તરફેણમાં તારીખ ૦૮.૦૫.૨૦૦૭ નું બાનાખત કરી આપવામાં આવ્યું છે અને તેથી, અપીલકર્તાએ સ્પેશિયલ સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ ની કાર્યવાહીને પડકારતાં ગુજરાત હાઈકોર્ટ સમક્ષ ફર્ટ અપીલ નં. ૧૨૬૦/૨૦૨૧ દાખલ કરી હતી અને આખરે, ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ સમક્ષ પ્રથમ અપીલ દાખલ કરવી પડશે તે હકીકતને ધ્યાને રાખીને સદર અપીલ પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી, જેથી અપીલકર્તાએ રેગ્યુલર સિવિલ અપીલ નં. ૨૧/૨૦૨૩ દાખલ કરી હતી, કે જેના દ્વારા અપીલકર્તાએ સ્પેશિયલ સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ માં આંક ૧૩ થી ફાઈલ કરાયેલ સમાધાનની શરત મુજબ થયેલા આંક ૧૪ નીચે પસાર કરાયેલા હુકમનામાને પડકારતી રાહત માંગી હતી અને સદર દાવાની નવેસરથી અને સંપૂર્ણ ટ્રાયલ ચલાવવાની રાહત માંગી હતી.
૫. અપીલ અદાલતે, પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી સદર અપીલ ફગાવી દીધી હતી અને સ્પેશિયલ સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ માં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને હુકમનામાની પુષ્ટિ કરી હતી, તેથી હાલની સેકન્ડ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી છે.
૬. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન એડવોકેટે મુખ્યત્વે એવી દલીલ કરી છે કે દાવો દાખલ કરતી વખતે અને આંક ૧૩ થી સમાધાન પુરસિસ ફાઈલ કરતી

વખતે અદાલત સાથે છેતરપિંડી આચરવામાં આવી છે, કારણ કે દાવાની અરજીમાં વાદીએ જણાવ્યું છે કે બાનાખત તારીખ ૨૧.૦૪.૧૯૯૫ નું છે અને તે સબ-રજિસ્ટ્રાર કચેરી સમક્ષ ક્રમ નં. ૧૫૬૦ પર નોંધાયેલું છે, પરંતુ જો સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ ના વાદી દ્વારા જે બાનાખત પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તે ધ્યાને લેવામાં આવે તો, તે નોંધણી નં. ૧૫૬૦ ધરાવતું નથી, પરંતુ તે નોંધણી નં. ૧૫૬૨ ધરાવે છે અને તેથી, અદાલત સાથે છેતરપિંડી આચરવામાં આવી છે અને તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો ચુકાદો કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવો જરૂરી છે અને અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ મંજૂર કરવી જરૂરી હતી.

૭. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન એડવોકેટ દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે, જો દસ્તાવેજ એટલે કે તારીખ ૨૧.૦૪.૧૯૯૫ નું રજિસ્ટર્ડ બાનાખત નં. ૧૫૬૦ ધ્યાને લેવામાં આવે તો, તે ગામ કોલાવડા ખાતે આવેલી જમીનને લગતું છે અને નોંધણી નં. ૧૫૬૦ ધરાવતા સદર બાનાખતમાં સામેલ પક્ષકારો કાનજીભાઈ ચૌધરી, ભવાનજી ગોપાલજી ચૌહાણ, બળદેવ ગોપાલજી ચૌહાણ અને રણજીત ગોપાલજી ચૌહાણ છે, અને તેથી, બાનાખત નં. ૧૫૬૦ જણાવવાના બહાને, વાદી અને પ્રતિવાદીએ સમાધાન પુરસિસ ફાઇલ કરી છે, જેમાં ગામ ભાટ ખાતે આવેલી દાવાવાળી મિલકતનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

૮. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન એડવોકેટે એવું પણ જણાવ્યું છે કે અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજોને પણ અદાલતે ધ્યાને લીધા નથી અને આંક ૧૪ થી જે હુકમનામું દોરવામાં આવ્યું છે તે ખોટા પ્લીડિંગ્સ અને દસ્તાવેજો પર તેમજ મહત્વપૂર્ણ હકીકતો છુપાવવા પર આધારિત છે અને સદર હકીકતને ધ્યાને લેતાં, અદાલતે સામાવાળાઓના છેતરપિંડી અને પરજયુરીના કૃત્યને ધ્યાને લીધું નથી અને અપીલ અદાલત સદર અપીલ ફગાવી શકે નહીં.

૯. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન એડવોકેટે એવી પણ દલીલ કરી છે કે અપીલ દાખલ કરવામાં પાંચ વર્ષ અને છ મહિનાનો વિલંબ થયો હતો તે હકીકતને પણ અદાલત ધ્યાને લઈ શકે નહીં, અને સામાવાળાઓ દ્વારા આચરવામાં આવેલી સ્પષ્ટ છેતરપિંડીને ધ્યાને લેતાં વિલંબ માફ કરવા માટે અપીલકર્તાએ વિલંબ માફીની અરજી ફાઇલ કરવાની કોઈ જરૂર ન હતી અને સદર હકીકતને ધ્યાને લેતાં, અપીલના મેમોરેન્ડમમાં ઘડવામાં આવેલા કાયદાના મહત્વના પ્રશ્ન પર હાલની સેકન્ડ અપીલ દાખલ કરવાની જરૂર છે:

“(૧) શું કેસની હકીકતો, સંજોગો, દસ્તાવેજી પુરાવા, દાવાવાળી મિલકતમાં સામાવાળાઓના કપટ અને કપટપૂર્ણ કૃત્ય અંગે પ્લીડિંગ્સમાં કરાયેલ સ્વીકૃતિ તેમજ રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ સાથે જોડીને જોતાં એ હકીકત કે ટ્રાયલ દરમિયાન પક્ષકારો વચ્ચે કોઈ મિલીભગત હતી અને હરીફ સામાવાળાઓ તરીકે રેગ્યુલર સિવિલ અપીલ નં. ૨૧/૨૦૨૩ માં

લેખિત જવાબ ફાઈલ ન કરીને સામાવાળાઓ દ્વારા સદર પ્રથાઓ સ્વીકારવામાં આવી નથી?

(૨) શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, જો કે હાલના અપીલકર્તા રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ ની કાર્યવાહી વખતે પક્ષકાર તરીકે જોડાયેલા ન હતા, જેઓ ભોગ બનનાર છે અને ૨૦૦૭ થી મૂળ બાનાખત ધારક છે, તેઓ હવે પક્ષકાર હોવાથી કોઈપણ વ્યક્તિને કોઈ ટાઈટલ કન્ફર્મ કરી શકે છે?

(૩) શું કેસની હકીકત અને સંજોગોમાં જો વિદ્વાન અપીલ અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર આવી હોય કે કરારદાદમાં દાખલ કરવામાં આવેલ બાનાખત કપટ અને કપટપૂર્ણ છે, તો તેવા સંજોગોમાં વિશિષ્ટ પાલન માટે હુકમનામું પસાર કરવું જરૂરી છે?

(૪) જો અપીલકર્તાઓ સાબિત કરે કે તેઓ મૂળ સ્પેશિયલ સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ માં પક્ષકાર તરીકે જોડાવા તૈયાર અને તત્પર છે, તો શું વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પરજ્યુરીના મુદ્દા અંગે વિશિષ્ટ પાલનનું હુકમનામું પસાર કરવા માટે તેને ધ્યાને લઈ શકાય?

(૫) જો અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર આવી હોય કે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ વેચાણ દસ્તાવેજ રજૂ કરવાની બાબત કપટ અને કપટપૂર્ણ દ્વારા દૂષિત છે, તો તેવા સંજોગોમાં બાનાખત મૂલ્યવાન દસ્તાવેજ હોવાથી, શું વિશિષ્ટ પાલન માટે હુકમનામું પસાર કરવું જરૂરી છે?

(૬) શું અપીલકર્તાઓને નીચલી અદાલતની કાર્યવાહી અંગે કોઈ જાણકારી ન હતી અને જ્યારે કાર્યવાહી વિશે જાણ થઈ ત્યારે તેઓએ માનનીય હાઈકોર્ટનો સંપર્ક કર્યો અને હાઈકોર્ટે વિલંબ માફી, લીવ એપિલકેશન મંજૂર કરી, તો તે સંજોગોમાં શું રેગ્યુલર સિવિલ અપીલ વિલંબ માફીના મુદ્દા પર ફગાવી શકાય?”

૧૦. તેનાથી વિપરીત, સામાવાળા તરફે વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી જેનિલ એમ. શાહ વતી વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી મેહુલ શાહે મુખ્યત્વે એવી દલીલ કરી છે કે અપીલકર્તા દાવાની કાર્યવાહીમાં પક્ષકાર ન હતા અને તેથી અપીલકર્તા તારીખ ૦૯.૦૯.૨૦૧૭ ના રોજ લોક અદાલતમાં પસાર કરાયેલા સદર હુકમનામાને પડકારી શકે નહીં. વધુમાં, એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી છે કે મિલકતમાં અપીલકર્તાનો કોઈ અધિકાર, ટાઈટલ કે હિત નથી અને વાદી પાસે તારીખ ૨૧.૦૪.૧૯૯૫ નું માત્ર એક બાનાખત છે અને તેથી, સદર બાનાખતના આધારે, વાદી સદર સમાધાન હુકમનામાને પડકારવાનો કોઈ અધિકાર દાવો કરી શકે નહીં.

૧૧. સામાવાળા તરફે વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી મેહુલ શાહે એવી પણ દલીલ કરી છે કે ચુકાદો અને હુકમનામું સમાધાન પર પસાર કરવામાં આવ્યું હોવાથી અને સદર દાવામાં અપીલકર્તા કાર્યવાહીમાં પક્ષકાર ન હોવાથી, અપીલકર્તાએ અપીલ દાખલ કરતાં પહેલાં અદાલતની પરવાનગી માંગી ન હોવાની હકીકતને ધ્યાને લેતાં અપીલકર્તા અપીલ

દાખલ કરીને સદર ચુકાદા અને હુકમનામાને પડકારી શકે નહીં. વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી મેહુલ શાહે ૨૦૨૦ (૧) જી.એલ.આર. ૫૮૬ માં નોંધાયેલ સડીના સુલતાન અલી સુનસરા વિરુદ્ધ શિયા ઇમામી ઇસ્માઈલી મોમીન જમાત સમાજ ના કેસના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે, જેમાં અદાલતે એવું ઠરાવ્યું છે કે, જો વ્યથિત પક્ષકાર દાવામાં પક્ષકાર ન હોય, તો દાવાના પક્ષકારો વચ્ચેના સમાધાનના આધારે અદાલત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા હુકમનામાને (સંમતિ હુકમનામું) પડકારવા માટે તેને ઉપલબ્ધ ઉપાય એ અપીલ અદાલતની પરવાનગી સાથે ધી કોડની કલમ ૯૬(૧) હેઠળ અપીલ દાખલ કરવાનો રહેશે અથવા જે અદાલતે હુકમનામું પસાર કર્યું હોય તે અદાલત સમક્ષ ધી કોડના ઓર્ડર ૪૭ સાથે વંચાણે લેતાં કલમ ૧૧૪ હેઠળ પરવાનગીપાત્ર હોય તે મુજબ રિવ્યુ અરજી દાખલ કરવાનો રહેશે, અને તેથી, હાલના અપીલકર્તાએ કોઈ પરવાનગી માંગી ન હોવાથી, અપીલ પોતે જ ટકી શકે તેમ ન હતી અને પ્રથમ અપીલ અદાલત દ્વારા યોગ્ય રીતે જ ફગાવી દેવામાં આવી છે.

૧૨. વધુમાં, એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી છે કે લીગલ સર્વિસીસ ઓથોરિટી એક્ટ, ૧૯૮૭ ની જોગવાઈઓ, ખાસ કરીને કલમ ૧૯, ૨૦ અને ૨૩ હેઠળ લોક અદાલતમાં પક્ષકારો વચ્ચે જે સમાધાન થયું છે તેની સામે કોઈપણ અદાલતમાં કોઈ અપીલ ટકી શકે તેમ નથી, અને જો કોઈ પક્ષકાર સમાધાન પર આધારિત આવા એવોર્ડને પડકારવા માંગતો હોય, તો તે માત્ર ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬ અને ૨૨૭ હેઠળ અને

તે પણ મર્યાદિત આધાર પર પિટિશન દાખલ કરીને જ કરી શકાય છે અને તેથી રિવિઝન અરજી પણ દાખલ કરી શકાતી ન હતી અને તે ફગાવી દેવાપાત્ર છે.

૧૩. વાદી દાવાવાળી મિલકતના સંબંધમાં થયેલા બાનાખતના આધારે અધિકાર ધરાવતો હોવાનો દાવો કરે છે તે હકીકતના સંબંધમાં, વાદીએ વિશિષ્ટ પાલન માટે કોઈ દાવો દાખલ કર્યો નથી કે અદાલત દ્વારા વાદીના કોઈ અધિકારનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો નથી અને તેથી, વાદીની તરફેણમાં કોઈ વેચાણ દસ્તાવેજ કરી આપવામાં આવ્યો ન હોવાથી, સદર દસ્તાવેજ એટલે કે બાનાખત અપીલકર્તાને કોઈ માન્ય ટાઈટલ પ્રદાન કરતું નથી કારણ કે ટ્રાન્સફર ઓફ પ્રોપર્ટી એક્ટની કલમ ૫૪ મુજબ તે તબદીલીનો દસ્તાવેજ નથી અને તેથી અપીલકર્તા પાસે રહેલો એકમાત્ર અધિકાર વેચાણ દસ્તાવેજ કરી આપવા માટે વિશિષ્ટ પાલન માંગવાનો છે અને સદર બાનાખત દાવાવાળી મિલકત પર કોઈ હિત કે બોજો ઊભો કરતું નથી, તેથી, હાલની સેકન્ડ અપીલમાં કાયદાનો કોઈ મહત્વનો પ્રશ્ન સંકળાયેલો ન હોવાથી હાલની અપીલ નામંજૂર કરવાપાત્ર છે.

૧૪. સંબંધિત પક્ષકારો તરફે ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટોને સાંભળ્યા પછી અને ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ અપીલ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને હુકમનામાને ધ્યાને લીધા પછી, અપીલમાં અપીલકર્તાનો સમગ્ર કેસ નીચે મુજબ છે:

(એ) અપીલકર્તા તારીખ ૨૧.૦૪.૧૯૯૫ ના રોજ સંપાદિત થયેલા બાનાખત દ્વારા દાવાવાળી મિલકત પર અધિકારનો દાવો કરી રહ્યા છે.

(બી) અપીલકર્તાએ વિશિષ્ટ પાલન માટે અને અથવા સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ ના પ્રતિવાદીઓની તરફેણમાં કરી આપવામાં આવેલા સદર વેચાણ દસ્તાવેજને રદ કરવા માટે કોઈ દાવો દાખલ કર્યો નથી.

(સી) અપીલકર્તાનો એવો કેસ છે કે નોંધણી નં. ૧૫૬૨ જણાવવાના બહાને, સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ ના વાદીએ પોતે નોંધણી નં. ૧૫૬૦ દર્શાવી છે, અને તેથી, તે અન્ય કોઈ ભિન્ન મિલકતને લગતી બાબત છે, અને તેથી, પક્ષકારો વચ્ચે થયેલા સમાધાનની શરતો મુજબ ટ્રાયલ કોર્ટ હુકમનામું આપી શકી ન હોત.”

૧૫. સામાવાળાઓ દ્વારા લેવામાં આવેલ બચાવ નીચે મુજબ છે:

(એ) અપીલકર્તા સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ માં થયેલા સમાધાન હુકમનામાને પડકારવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે તે હકીકતને ધ્યાને લેતાં, અને અપીલકર્તા સદર સિવિલ સૂટમાં પક્ષકાર ન હતા તે હકીકતને ધ્યાને લેતાં, અપીલકર્તા પાસે રહેલો એકમાત્ર વિકલ્પ અપીલ દાખલ કરવા માટે અદાલતની પરવાનગી માંગીને અપીલ દાખલ કરવાનો અને અથવા જે અદાલતે હુકમનામું પસાર કર્યું હોય તે અદાલત સમક્ષ રિવ્યુ અરજી દાખલ

કરવાનો હતો અને તેથી અદાલતની પરવાનગી મેળવ્યા વિના અપીલકર્તા દ્વારા અપીલ દાખલ કરી શકાતી ન હતી.

(બી) મિલકતમાં અપીલકર્તાનું કોઈ ટાઈટલ નથી અને અપીલકર્તાનો એકમાત્ર દાવો એ છે કે તારીખ ૨૧.૦૪.૧૯૯૫ ના બાનાખત દ્વારા દાવાવાળી મિલકત વાદીને વેચવાની હતી અને તેથી અપીલકર્તા પાસે વેચાણ દસ્તાવેજ કરી આપવા માટે વિશિષ્ટ પાલનનો દાવો દાખલ કરવાનો જ એકમાત્ર દાવો હોઈ શકે છે, અને સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ માં સામાવાળાઓ વચ્ચે થયેલા સમાધાન હુકમનામાને પડકારવાનો અપીલકર્તા પાસે કોઈ હક્ક-અધિકાર (લોકસ) નથી.

(સી) થયેલું સમાધાન લોક અદાલત દ્વારા થયેલું છે અને તેથી લીગલ સર્વિસીસ ઓથોરિટી એક્ટ, ૧૯૮૭ ની કલમ ૧૯, ૨૦ અને ૨૩ ના આધારે તેને પડકારી શકાયું ન હોત અને તે સિવિલ કોર્ટનું હુકમનામું હોવાથી તેની સામે કોઈ અપીલ થઈ શકે નહીં.

૧૬. ઉપરોક્ત વિવાદને ધ્યાને લેતાં, હકીકત એ રહે છે કે અપીલકર્તાની તરફેણમાં એવો કોઈ દસ્તાવેજ નથી જે દર્શાવે કે અપીલકર્તા મિલકતના માલિક બન્યા છે અને અપીલકર્તા દાવાવાળી મિલકતમાં કોઈ ટાઈટલ ધરાવે છે, અપીલકર્તાનો સમગ્ર કેસ તારીખ ૨૧.૦૪.૧૯૯૫ ના બાનાખત પર આધારિત છે, પરંતુ હકીકત એ રહે છે કે સદર બાનાખત અપીલકર્તાને માલિકીના કોઈ અધિકારો અને અથવા ટાઈટલ આપશે નહીં. એ હકીકત

પણ રહે છે કે અપીલકર્તાએ વિશિષ્ટ પાલન માટે કોઈ દાવો દાખલ કર્યો નથી અને અથવા પક્ષકારો વચ્ચે થયેલા સમાધાનના અનુસંધાને કરી આપવામાં આવેલા વેચાણ દસ્તાવેજને પડકાર્યો પણ નથી. તેથી, દાવાની અરજીમાં ખોટો નોંધણી નંબર દર્શાવવામાં આવ્યો હતો તે હકીકતને ધ્યાને લેતાં, અપીલકર્તાનો એકમાત્ર દાવો એ છે કે અદાલત સાથે છેતરપિંડી આચરવામાં આવી છે.

૧૭. વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી મેહુલ શાહે એવું નિવેદન કર્યું છે કે દાવાની અરજી સાથે રજૂ કરવામાં આવેલો દસ્તાવેજ સબ-ડિસ્ટ્રિક્ટ ગાંધીનગર, તાલુકો-ગાંધીનગર, મોજે ગામ ભાટ ખાતે આવેલી મિલકતના સંબંધમાં છે અને તે નોંધણી નં. ૧૫૬૨ ધરાવે છે. તેથી, વિશિષ્ટ પાલન માટેનો દાવો સબ-ડિસ્ટ્રિક્ટ ગાંધીનગર, તાલુકો-ગાંધીનગર, મોજે ગામ ભાટ ખાતે આવેલી મિલકતના સંબંધમાં નોંધણી નં. ૧૫૬૨ ની બાબતે દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી દાવાની અરજીમાં ટાઈપોગ્રાફિકલ ભૂલ હોવા માત્રથી અને નોંધણી નં. ૧૫૬૦ દર્શાવવામાં આવ્યો હોવાના કારણે એવું કહેવાનું કોઈ કારણ બની શકે નહીં કે સમાધાન પુરસિસ ફાઈલ કરતી વખતે અને સદર સમાધાન હુકમનામાને ધ્યાને રાખીને ચુકાદો અને હુકમનામું મેળવતી વખતે સામાવાળાઓ દ્વારા કોઈ છેતરપિંડી આચરવામાં આવી છે.

૧૮. જો દાવાની અરજી અને સમાધાનના કથનો ધ્યાને લેવામાં આવે તો,

સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ ના બંને પક્ષકારો સબ-ડિસ્ટ્રિક્ટ ગાંધીનગર, તાલુકો-ગાંધીનગર, મોજે ગામ ભાટ ખાતે આવેલી મિલકતના સંબંધમાં તારીખ ૨૧.૦૪.૧૯૯૫ ના રોજ થયેલા બાનાખતના સંબંધમાં તેમના વિવાદનું સમાધાન કરવા માટે સ્પષ્ટપણે સંમત થયા છે અને તેથી, સબ-ડિસ્ટ્રિક્ટ ગાંધીનગર, તાલુકો-ગાંધીનગર, મોજે ગામ ભાટ ખાતે આવેલી મિલકતના સંબંધમાં હુકમનામું પસાર કરતી વખતે અદાલત સાથે કોઈ પ્રકારની છેતરપિંડી આચરવામાં આવી છે તેમ કહી શકાય નહીં. એ હકીકત પણ રહે છે કે હાલના અપીલકર્તા સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ માં પક્ષકાર નથી, અને તેથી, ૨૦૧૯ (૦) એ.આઈ.જે.ઈ.એલ.-એચ.સી. ૨૪૦૯૫૧ માં નોંધાયેલ સડીના સુલતાનઅલી સુનસરા (મોમીન) વિરુદ્ધ શિયા ઈમામી ઈસ્માઈલી મોમીન જમાત સમાજ ના કેસમાં કુલ બેંચના ચુકાદાને ધ્યાને લેતાં, જેમાં નીચે મુજબ ઠરાવવામાં આવ્યું છે:

“૪૦(૭) જો વ્યથિત પક્ષકાર દાવામાં પક્ષકાર ન હોય, તો દાવાના પક્ષકારો વચ્ચેના સમાધાનના આધારે અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમનામાને (સંમતિ હુકમનામું) પડકારવા માટે તેને ઉપલબ્ધ ઉપાય એ અપીલ અદાલતની પરવાનગી સાથે સી.પી.સી. ની કલમ ૯૬(૧) હેઠળ અપીલ દાખલ કરવાનો રહેશે, અથવા જે અદાલતે હુકમનામું પસાર કર્યું હોય તે અદાલત સમક્ષ સી.પી.સી. ના ઓર્ડર ૪૭ સાથે વંચાણે લેતાં કલમ ૧૧૪ હેઠળ પરવાનગીપાત્ર હોય તે મુજબ રિવ્યુ અરજી દાખલ

કરવાનો રહેશે.”

૧૯. વિજ્ઞાન એડવોકેટ દ્વારા જે ચુકાદા પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તે ચુકાદો હાલના કેસની હકીકતોને સંપૂર્ણપણે લાગુ પડશે.

૨૦. વધુમાં, એ પણ ધ્યાને લેવું પડશે કે પક્ષકારો વચ્ચે થયેલું સમાધાન લોક અદાલતમાં થયું હતું અને હકીકત એ રહે છે કે અપીલ દાખલ કરતી વખતે અપીલકર્તાએ અપીલ માટે કોઈ પરવાનગી માંગી ન હતી અને તેથી પણ, પ્રથમ અપીલ અદાલતે સદર અપીલ યોગ્ય રીતે જ ફગાવી દીધી છે. એ હકીકત પણ ધ્યાને લેવી પડશે કે પક્ષકારો વચ્ચે તારીખ ૦૯.૦૯.૨૦૧૭ ના રોજ સમાધાન થયું હતું અને સદર દાવામાં પક્ષકાર ન હોય તેવા પક્ષકાર દ્વારા ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા સદર ચુકાદા અને હુકમનામાને પડકારતી અપીલ વર્ષ ૨૦૨૩ માં દાખલ કરવામાં આવી છે, સદર અપીલ દાખલ કરવામાં થયેલા વિલંબને માફ કરવા માટે કોઈ અરજી કરવામાં આવી નથી. સદર હકીકતને ધ્યાને લેતાં, નીચલી અદાલતે અપીલ યોગ્ય રીતે જ ફગાવી દીધી હોય તેમ જણાય છે.

૨૧. આ અદાલતે એ હકીકત પણ ધ્યાને લીધી છે કે અપીલકર્તા માત્ર બાનાખત દ્વારા જ અધિકારનો દાવો કરે છે અને તેથી પણ સિવિલ સૂટ નં. ૧૨૮/૨૦૧૭ માં પસાર કરાયેલા સદર સમાધાન હુકમનામાને પડકારવાનો અપીલકર્તા પાસે કોઈ અધિકાર રહેશે નહીં.

૨૨. ૨૦૨૪ એસ.સી.સી. ઓનલાઈન એસ.સી. ૩૮૬૪ માં નોંધાયેલ જયચંદ

(મૂતક) વારસદારો મારફતે અને અન્ય વિરુદ્ધ સાહનૂલાલ અને અન્ય ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:—

“૨૮. આમ એ સ્પષ્ટ છે કે સી.પી.સી. ની કલમ ૧૦૦ હેઠળ, પ્રથમ અપીલ અદાલત કે જે હકીકતોની આખરી અદાલત છે તેના દ્વારા તારવવામાં આવેલા હકીકતના તારણોમાં હાઈકોર્ટ ત્યાં સુધી હસ્તક્ષેપ કરી શકે નહીં જ્યાં સુધી તેવા તારણો કાયદાની ફરજિયાત જોગવાઈઓ વિરુદ્ધ હોવાને કારણે, અથવા સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાના આધારે તેની સ્થાપિત સ્થિતિ વિરુદ્ધ હોવાના કારણે ભૂલભરેલા ન હોય અથવા અગ્રાહ્ય પુરાવા પર આધારિત ન હોય કે પુરાવા વિનાના ન હોય.”

૨૩. આ સંજોગોમાં, પ્રથમ અપીલ અદાલતે યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં પક્ષકારો વચ્ચેના મુદ્દાનો યોગ્ય નિર્ણય કર્યો છે અને ઉપર જણાવ્યા મુજબ હાલની અપીલમાં કાયદાનો કોઈ મહત્વનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી. અપીલકર્તાઓ પ્રથમ અપીલ અદાલત સમક્ષ પોતાનો કેસ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યા છે. આ અદાલતને હાલની સેકન્ડ અપીલમાં કોઈ તથ્ય જણાતું નથી કારણ કે તે હકીકત અને કાયદો બંને રીતે કોઈપણ ગુણદોષ વિનાની છે અને તે **ફગાવી દેવામાં આવે છે**. મુખ્ય સેકન્ડ અપીલના નિકાલને ધ્યાને લેતાં, જોડાયેલી સિવિલ એપિલકેશન ટકી શકતી નથી અને તે અનુસાર તેનો **નિકાલ કરવામાં આવે છે**.

સહી/–

(સંજીવ જે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

ઉરીલ રાણા

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====